

QUICKSCAN FLORA EN FAUNA

PROJECTLOCATIEGEBIED 'RECREATIE DE
HEIHORSTEN'

TE SOMEREN

GEMEENTE SOMEREN

Project: SOM.ACC.ECO1
Rapportnummer: 10013005
Status: Eindrapportage
Datum: 19 maart 2010
Opdrachtgever: Accon avm
Venrayseweg 180
5928 RH Venlo
Tel. 077 - 3209330
Contactpersoon: Dhr. J. den Otter

Uitvoerder: Econsultancy bv
Rapenstraat 2
5831 GJ Boxmeer
Tel. 0485 - 581818
Fax 0485 - 581810
Mail Boxmeer@Econsultancy.nl

Opsteller: Ir. J. Mos
Paraaf:

Kwaliteitscontroleur: Ing. M. Koen

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	1
2.	BESCHERMING CONFORM DE NATIONALE WETGEVING	1
3.	GEBIEDSBESCHRIJVING.....	2
3.1	Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving.....	2
3.2	Ligging ten opzichte van beschermde gebieden	2
3.3	Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie	3
3.4	Te verwachten werkzaamheden en ingrepen	3
4.	ONDERZOEKSMETHODIEK.....	3
5.	ONDERZOEKSRESULTATEN	4
5.1	Vogels	4
5.2	Vleermuizen.....	4
5.3	Overige zoogdieren.....	5
5.4	Amfibieën, reptielen en vissen.....	6
5.5	Libellen en dagvlinders	6
5.6	Vaatplanten	6
6.	TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING	7
6.1	Flora- en faunawet	7
6.2	Algemene zorgplicht	8
6.3	Gebiedsbescherming	8
7.	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN.....	10

BIJLAGEN:

1. - Topografische ligging van de locatie
- 2a. - Locatieschets
- 2b. - Foto's onderzoekslocatie
3. - Geraadpleegde bronnen
4. - Natuurwetgeving en beleid

1. INLEIDING

Econsultancy heeft van Accon avm opdracht gekregen voor het uitvoeren van een quickscan flora en fauna ter plaatse van het projectlocatiegebied 'Recreatie De Heihorsten' te Someren in de gemeente Someren.

De quickscan flora en fauna is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging.

De quickscan flora en fauna heeft als doel in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn die volgens de Flora- en faunawet een beschermde status hebben. Tevens wordt beoordeeld of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op gebieden die volgens overige natuurwetgeving zijn beschermd, of deel uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Het onderzoek is uitgevoerd middels het verrichten van een bureauonderzoek en een veldbezoek. Op deze wijze is inzicht verkregen in de aanwezigheid van geschikt habitat en de daarbij te verwachten beschermde soorten, gesitueerd op of nabij de onderzoekslocatie.

De quickscan flora en fauna is een toets van de ecologische potenties van de onderzoekslocatie en kan niet gezien worden als volwaardig ecologisch onderzoek. Er zijn in dit onderzoek geen uitgebreide inventarisaties uitgevoerd naar soorten en soortgroepen. Een ecologische inventarisatie beslaat meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar.

Econsultancy is lid van de branchevereniging "Netwerk Groene Bureaus" en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen. In dat kader verklaart Econsultancy ten behoeve van de onderzoekslocatie niet eerder betrokken te zijn geweest voor ecologische advisering of ecologisch onderzoek.

Voor zover bij de opdrachtgever en de gemeente Someren bekend, is er niet eerder ecologisch onderzoek op de onderzoekslocatie uitgevoerd.

2. BESCHERMING CONFORM DE NATIONALE WETGEVING

Zorg voor alle inheemse planten- en diersoorten en voor de natuurlijke rijkdommen van gebieden wordt gegarandeerd door de naleving van de wet- en regelgeving ten aanzien van natuur en milieu. De instrumenten die deze bescherming mogelijk maken zijn op Europees niveau vertaald in Natura 2000. De Europese wetgevingen ten aanzien van de soortbescherming zijn in Nederland vertaald in de Flora- en faunawet. De gebiedsbescherming is vastgelegd in de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998. Hiermee heeft Nederland de Europese wetgeving in de nationale wetgeving verankerd.

Door in de planfase van een (bouw)project of ruimtelijke ontwikkeling rekening te houden met het eventueel voorkomen van beschermde planten- en diersoorten kan effectief worden omgegaan met de aanwezigheid van een beschermde soort. Een dreigende overtreding van de Flora- en faunawet kan zo snel gesignaleerd en in veel situaties voorkomen worden. Vervolgens kan er accuraat actie ondernomen worden om zodoende de overlevingskansen en migratiemogelijkheden van een beschermde soort in het betreffende gebied geen blijvende schade toe te brengen.

Om alle gebieden met elkaar te verbinden en om uitwisseling en verspreiding van soorten mogelijk te maken, wordt er in Nederland gewerkt aan de realisatie van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Verder worden diverse Rode lijsten van bedreigde soorten gehanteerd bij beoordelingen voor de aanwijzing van bescherming en compensatie. In bijlage 4 wordt een nadere toelichting gegeven omtrent de wet- en regelgeving ten aanzien van natuur.

3. GEBIEDSBESCHRIJVING

3.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De onderzoekslocatie (± 4 ha) betreft het Projectlocatiegebied 'Recreatie De Heihorsten', gelegen aan de Kuilvenweg 4 en 6, circa 2 km ten westen van de kern van Someren in de gemeente Someren (zie bijlage 1). De onderzoekslocatie is kadastraalbekend gemeente Someren, sectie S, nummers 57 en 1817. Volgens de topografische kaart van Nederland, kaartblad 51 H (schaal 1:25.000), zijn de coördinaten van het midden van de onderzoekslocatie $X = 175.507$, $Y = 376.882$. De onderzoekslocatie is hoofdzakelijk gelegen in het kilometerhok 175/376. Een klein deel van het weiland is gelegen in kilometerhok 175/377.

De onderzoekslocatie bestaat uit twee agrarische percelen. Kuilvenweg 6 bestaat voornamelijk uit paardenweides. Het terreindeel Kuilvenweg 4 is in gebruik als weiland. Op beide locaties is bebouwing aanwezig. Ter plaatse van Kuilvenweg 4 bevindt zich een woonhuis voorzien van een pannendak en vier (voormalig agrarische) opstallen. Het betreft hier een drietal (deels)houten en stenen/betonplaten schuren met voornamelijk golfplaten daken en een pannendak. Verder is hier een kapschuur met golfplaten dak aanwezig in gebruik voor de stalling van materieel. Naast de bebouwing is een deel van het terrein in gebruik als sier- en moestuin met een kleinschalige glazen kas. Ter plaatse van Kuilvenweg 6 is een woonhuis aanwezig voorzien van een pannendak met een naastgelegen stenen schuur/opslag voorzien van een golfplatendak. Daarnaast is een golfplaten schuur aanwezig in gebruik als opslag. Verder is rondom het woonhuis een siertuin aanwezig en bevinden zich ter plaatse enkele paardenboxen. Tussen de perceelnummers 4 en 6 is tevens een open paardenbak gelegen.

De omgeving van de onderzoekslocatie betreft buitengebied met agrarische bedrijven, akkers en weilanden.

In bijlage 2a is de huidige situatie op een locatieschets weergegeven. Bijlage 2b bevat enkele foto's van de onderzoekslocatie.

3.2 Ligging ten opzichte van beschermde gebieden

Natura 2000

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen een gebied, aangewezen als Natura 2000-gebied. Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied betreft de 'Strabrechtse Heide & Beuven', gelegen circa 1,7 km ten zuidoosten van de onderzoekslocatie.

Ecologische Hoofdstructuur

De onderzoekslocatie ligt niet in of in de nabijheid van een kerngebied, verbingsgebied of verweingsgebied, behorend tot de EHS. Het meest nabijgelegen EHS-gebied bevindt zich tussen de provinciale weg en de Vaarselstraat, circa 700 meter te noorden van de onderzoekslocatie.

3.3 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie

De initiatiefnemer is voornemens een ruitersportcentrum op de onderzoekslocatie te ontwikkelen. Het plangebied krijgt door de beoogde ontwikkeling een recreatieve functie. Hierbij zal integraal het volgende worden gerealiseerd;

- overdekte rijhal met rijbak(ken)
- stalling van 96 paarden
- opslagloods
- buitenbak van 26 x 60 m
- loungeerruimte
- stapmolen
- mestopslag
- voeropslag
- bedrijfswoning
- kleinschalige horecavoorziening (circa 100 m²)
- kleinschalige detailhandelsfunctie voor ruitersportartikelen (circa 60 m²)
- parkeervoorziening voor 60 parkeerplaatsen
- versterking van landschap
- kleinschalige kinderboerderij

3.4 Te verwachten werkzaamheden en ingrepen

Ten behoeve van het te realiseren ruitersportcentrum zal de huidige functie van agrarisch landschap grotendeels verdwijnen. Zover bekend zal buiten de bestaande woonhuizen alle aanwezige bebouwing worden gesloopt. Tevens zullen de aanwezige siertuinen met vegetatie worden verwijderd. De locatie wordt bouwrijp gemaakt waarna graaf- en bouwwerkzaamheden zullen worden uitgevoerd.

4. ONDERZOEKSMETHODIEK

Aan de hand van verspreidingsatlassen en andere standaardwerken is nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten er voor kunnen komen op de onderzoekslocatie. Verder is het Natuurloket geraadpleegd, zijn toegankelijke gegevens van natuur- en soortbescherming organisaties gebruikt, en zijn gegevens van de provincie Noord-Brabant geraadpleegd. Een overzicht van de geraadpleegde bronnen is weergegeven in bijlage 3.

De informatie over deze soorten is veelal weergegeven op kilometerhokniveau of op uurhokniveau (5 x 5 kilometer). De kaart van Nederland is door de Topografische Dienst van Nederland verdeeld in blokken van 1 km², de kilometerhokken. De plaatsaanduiding van een kilometerhok bestaat uit de coördinaten van de x-as en de y-as die elkaar in de linker onderhoek van het hok snijden. Aangezien met de schaal van kilometerhokken of uurhokken een groter gebied wordt beschouwd dan alleen de onderzoekslocatie, betekent dit niet dat de kritische soorten ook daadwerkelijk voorkomen binnen de begrenzing van de onderzoekslocatie. Sommige verspreidingsgegevens zijn niet erg actueel. Dit betekent dat de meest recente verspreidingsgegevens reeds verouderd kunnen zijn. De meeste te gebruiken gegevens vormen daarom geen uitsluitsel over het aantal soorten en type waarneming van een soort in het betreffende gebied, maar enkel een indicatie over het voorkomen.

Het veldbezoek is afgelegd op 12 maart 2010. Tijdens dit veldbezoek is de gehele onderzoekslocatie, alsmede de omliggende percelen onderzocht. Gedurende het veldbezoek is gelet op de mogelijke aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten op basis van het aanwezige habitat.

5. ONDERZOEKSRESULTATEN

5.1 Vogels

Broedvogels

Door het Natuurloket wordt aangegeven dat het kilometerhok waarbinnen de onderzoekslocatie is gelegen, in de periode 1991-2007, goed is onderzocht op de aanwezigheid van broedvogels.

De te slopen schuren op de onderzoekslocatie zijn toegankelijk voor broedvogels. In openingen en nisjes in de schuren kunnen algemene vogelsoorten als merel, witte kwikstaart en holenduif nestgelegenheid vinden. In de kapschuur, aanwezig op het perceel Kuilvenweg nr. 6, is tijdens het veldbezoek een kerkuilnestkast aangetroffen. In de schuur zijn (oude) uitwerpselen en braakballen van kerkuil aangetroffen. Tevens zijn hier enkele nestresten van merel aangetroffen. Door de aanwezigheid van een pannendak op de aanwezige woningen biedt dit geschikte broedgelegenheid voor huismus. Tijdens het veldbezoek zijn echter geen huismussen op en rond de onderzoekslocatie waargenomen. Onder de dakranden van de Kuilvenweg nr. 6 zijn nestresten aangetroffen die van huiswaluw afkomstig zijn. Zover bekend zullen de bestaande woningen gehandhaafd blijven.

Door de aanwezigheid van siertuinen met verschillende bomen (coniferen) en struiken is de onderzoekslocatie geschikt voor verschillende broedvogels. De beplanting kan broedgelegenheid bieden aan algemene soorten broedvogels als roodborst, vink en merel. De aanwezige bomen zijn gecontroleerd op nestholtes; deze zijn niet aangetroffen. Opgemerkt wordt dat het veldbezoek vroeg in het broedseizoen heeft plaatsgevonden, waardoor geen harde uitspraken kunnen worden gedaan omtrent het al dan niet voorkomen van broedvogels.

In het voorjaar kunnen de aanwezige paardenweides en grasweilanden als broedlocatie dienen voor een weidevogelsoort als Kievit.

Door de aanwezige kleinschalige paardenweides betreft de onderzoekslocatie deels geschikt habitat voor steenuil. De directe omgeving van de onderzoekslocatie vormt door de aanwezigheid van voornamelijk meer grootschalige weilanden en akkers geen geschikt habitat. Tijdens het veldbezoek zijn op de onderzoekslocatie geen geschikte nestlocaties aangetroffen. Op basis hiervan en het ontbreken van sporen wordt niet verwacht dat de onderzoekslocatie onderdeel uitmaakt van het functioneel leefgebied van steenuil.

Slaapplaatsen

Sommige vogelsoorten zoals houtduif, kauw en huismus, maar ook ransuilen, maken vooral buiten het broedseizoen gebruik van gemeenschappelijke slaapplaatsen. Meestal wordt hierbij beschutting gezocht in de vorm van dichte begroeiing, of de veiligheid van open water. Er zijn geen indicaties dat op de onderzoekslocatie een gemeenschappelijke slaapplaats aanwezig is. De aanwezige coniferen zijn gecontroleerd op de aanwezigheid van onder andere braakballen van ransuil, deze zijn niet aangetroffen.

5.2 Vleermuizen

Volgens het cursusdictaat "Vleermuizen en Planologie" (Limpens *et al.*, 2009) is de onderzoekslocatie gelegen in een gebied waar de volgende vleermuissoorten potentieel kunnen voorkomen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger, grijze grootoorvleermuis, franjestaart, watervleermuis, meervleermuis, ingekorven vleermuis en baardvleermuis.

Uit het Beschermingsplan voor vleermuizen in Noord-Brabant (Twisk en Limpens, 2006) blijkt dat binnen enkele kilometers van de onderzoekslocatie, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, grootoorvleermuis sp., watervleermuis, rosse vleermuis en meervleermuis zijn waargenomen.

Verblijfplaatsen op de onderzoekslocatie

De te slopen schuren en de huidige woningen op de onderzoekslocatie zijn ongeschikt geschikt voor het vormen van kolonies. Er zijn geen spouwmuren aanwezig die middels stootvoegen bereikbaar zijn voor vleermuizen. Verder zijn er geen zolders aanwezig en zijn er geen ruimtes achter betimmeringen waargenomen, waar vleermuizen gebruik van kunnen maken.

Verder zijn de aanwezige bomen gecontroleerd op de aanwezigheid van nestholtes als potentiële verblijfplaatsen, deze zijn niet aangetroffen waardoor uitgesloten kan worden dat er verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn. Overtreding van de Flora- en faunawet ten aanzien van het verstoren van een vaste rust- en verblijfplaats van vleermuizen is niet aan de orde.

Verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie

Het is niet aannemelijk dat er in de directe invloedssfeer van de onderzoekslocatie potentiële verblijfplaatsen en of vliegroutes aanwezig zijn die negatieve invloed kunnen ondervinden van de werkzaamheden.

Foeragerende vleermuizen

De onderzoekslocatie zal, gelet op het aanwezige habitat, gebruikt kunnen worden door in de omgeving verblijvende vleermuizen als gewone dwergvleermuis en laatvlieger om te foerageren. De plannen zullen echter geen aantasting van belangrijk foerageerhabitat vormen. Door de voorgenomen ingreep zal het aanbod van foerageermogelijkheden niet in het geding komen. Tijdens en na de werkzaamheden zal er voldoende geschikt foerageergebied aanwezig blijven. In de directe omgeving is meer geschikt foerageerhabitat voor vleermuizen aanwezig. Hierbij valt te denken aan de nabijgelegen bospercelen en natuurgebieden.

Vliegroutes

Vleermuizen maken veelal gebruik van lijnvormige (donkere) landschapselementen als houtsingels, beken en lanen om zich te verplaatsen tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. Doordat dit soort landschapselementen op de onderzoekslocatie ontbreken is er geen sprake van een verstoring van een potentiële vliegroute.

5.3 Overige zoogdieren

De op de onderzoekslocatie aanwezige moes- en siertuinen bieden geschikt habitat voor verscheidene grondgebonden zoogdieren. Het gaat hierbij om algemene soorten als egel, mol huispitsmuis en veldmuis. Door de aanwezigheid van vegetatie en de opslag van materialen zijn er op dit deel van de onderzoekslocatie voor zoogdieren diverse schuilmogelijkheden aanwezig. Voor de te verwachten soorten geldt in het kader van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling, waardoor een ontheffing bij verstoring niet noodzakelijk is.

Voor steenmarter geldt geen vrijstelling van de Flora- en faunawet. De onderzoekslocatie vormt door de aanwezigheid van toegankelijke bebouwing een geschikt habitat voor steenmarter. In Nederland is steenmarter de laatste jaren sterk in opmars en breidt het verspreidingsgebied zich uit. Vooral nog is ten aanzien van de omgeving van de onderzoekslocatie de aanwezigheid van de soort naar verwachting beperkt. Daarnaast zijn tijdens het veldbezoek geen sporen, zoals uitwerpselen of prooiresten, aangetroffen die duiden op het gebruik van de onderzoekslocatie door deze soort. De aanwezigheid van een vaste rust- of verblijfplaats van steenmarter is op de onderzoekslocatie niet aan de orde.

Voor das geldt geen vrijstelling van de Flora- en faunawet. De onderzoekslocatie is gelegen binnen het verspreidingsgebied van de soort. Tijdens het veldbezoek zijn echter geen sporen aangetroffen die duiden op het gebruik van de onderzoekslocatie door deze soort. De aanwezigheid van een burchtlocatie is op de onderzoekslocatie uitgesloten. De onderzoekslocatie betreft geschikt foerageergebied voor das. Het is nooit uit te sluiten dat das van de onderzoekslocatie gebruik maakt als onderdeel van het foerageergebied. De ingreep zal echter geen verlies van belangrijk foerageergebied veroorzaken. In de omgeving van de onderzoekslocatie is meer geschikt foerageergebied aanwezig.

5.4 Amfibieën, reptielen en vissen

Volgens de werkatlas amfibieën en reptielen in Noord-Brabant (RAVON, 2005) zijn binnen enkele kilometers afstand van de onderzoekslocatie de volgende soorten waargenomen: alpenwatersalamander, kamsalamander, kleine watersalamander, gewone pad, bruine kikker, heikikker, rugstreep-pad, groene kikker complex en levendbarende hagedis.

Het deel van de onderzoekslocatie met als functie sier- en moestuin en de aanwezigheid van opslag van materialen (hout etc.) vormt geschikt landhabitat voor algemene amfibieënsoorten als gewone pad, bruine kikker en kleine watersalamander. Doordat wateroppervlakten als beken, sloten en plas-sen op de onderzoekslocatie ontbreken zijn voortplantingsmogelijkheden voor amfibieën en het voor-komen van vissen op de locatie uit te sluiten.

Beschermde soorten amfibieën stellen specifieke eisen aan het habitat. Dit is op de onderzoeksloca-tie niet aanwezig. Meldingen van beschermde soorten hebben onder andere betrekking op het nabij gelegen Natura 2000-gebied 'Strabrechtse Heide & Beuven'.

Reptielen stellen specifieke eisen aan het habitat die betrekking hebben op verschillende factoren. Op de onderzoekslocatie is geen geschikt habitat voor reptielen aanwezig. Waarnemingen van levendba-rende hagedis zijn voornamelijk afkomstig uit het Natura 2000-gebied 'Strabrechtse Heide & Beuven'.

5.5 Libellen en dagvlinders

Voor libellen geldt dat de aanwezigheid van water nodig is ter voortplanting. Gezien het ontbreken hiervan kan gesteld worden dat deze soortgroep niet in staat is zich in de huidige situatie te vestigen.

Beschermde dagvlinders stellen specifieke eisen aan het voortplantingshabitat met waard- en nectar-planten. Het is uitgesloten dat er binnen de onderzoekslocatie de geschikt habitat aanwezig is voor een (deel)populatie van een beschermde vlindersoort.

5.6 Vaatplanten

Door het Natuurloket wordt aangegeven dat het kilometerhok waarbinnen de onderzoekslocatie is gelegen, in de periode 1991-2007, goed is onderzocht op de aanwezigheid van vaatplanten. Er wordt geen melding gedaan van het voorkomen van bij wet beschermde soorten.

Gezien het huidige gebruik van de onderzoekslocatie als sier- en moestuin, erf, paardenweide en weiland, is het niet te verwachten dat er beschermde of zeldzame plantensoorten op de locatie te vinden zijn. De aanwezigheid van water, de zuurgraad van de bodem, de beschikbare hoeveelheid voedingsstoffen, de hoeveelheid zonlicht en de antropogene beïnvloeding bepalen in hoeverre een groeiplaats voor een bepaalde plant geschikt is. Vanwege de specifieke eisen die de meeste be-schermde soorten stellen aan de groeiomstandigheden zijn beschermde vaatplanten, waarvoor geen vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling geldt, op de onderzoekslocatie niet te verwachten.

6. TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING

6.1 Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet heeft tot doel alle in Nederland in het wild voorkomende planten- en diersoorten te beschermen en in stand te houden. Om dit doel te bereiken, bevat de wet een aantal verbodsbepalingen. Hierin worden vaste rust- en verblijfplaatsen van bepaalde soorten beschermd. De Flora- en faunawet maakt onderscheid in een drietal beschermingscategorieën.

Iedere categorie heeft zijn eigen ontheffingsmogelijkheden en toetsingscriteria. Bij een quickscan flora en fauna wordt in beeld gebracht of er vaste rust- of verblijfplaatsen aanwezig zijn van de soorten uit de verschillende beschermingscategorieën. Vervolgens wordt beoordeeld of de voorgenomen ingreep verstorend werkt op deze soorten.

In het kader van de voorgenomen plannen zijn er gedurende het broedseizoen overtredingen te verwachten voor broedvogels. Voor de overige soortgroepen zijn, door het ontbreken van geschikt habitat en/of verblijfindicaties, of door een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling, geen overtredingen te verwachten ten aanzien van de Flora- en faunawet.

Broedvogels

Alle broedende inheemse vogels en hun nesten zijn wettelijk beschermd en vallen onder de strikt beschermde klasse (soorten tabel 3). De Flora- en faunawet regelt onder meer de bescherming van vogels in het broedseizoen: het verstoren van broedende vogels en jongen, of het vernielen van nesten en eieren is verboden. In de meeste gevallen is een overtreding gemakkelijk te voorkomen door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren of de broedgelegenheid buiten het broedseizoen te verwijderen.

Nesten van huismus, steenuil, sperwer, ransuil, boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, ooievaar, oehoe, roek, slechtvalk, wespindief en zwarte wouw zijn het gehele jaar beschermd. Het betreffen soorten uit de beschermingscategorieën 1 t/m 4 van de aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen (*Dienst Regelingen, 25 augustus 2009*). De nestplaats, bomengroep of boomholte van een deel van deze soorten worden ook buiten het broedseizoen gebruikt. Een ander deel van deze soorten maken enkel gebruik van door andere vogelsoorten gemaakte nestgelegenheid, of maken ieder jaar gebruik van hetzelfde nest (of dezelfde nestlocatie). Daarnaast is er een aantal soorten waarvan de nesten niet jaarrond beschermd zijn, ondanks dat de soort ieder jaar op dezelfde plek terugkeert om te broeden. Van deze soorten wordt verondersteld dat ze over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Voorbeelden hiervan zijn spechtensoorten, huiszwaluw, boerenzwaluw, ekster, bosuil, torenvalk en holenbroeders als boomkruiper, koolmees en bonte vliegenvanger.

Ontheffingen op verbodsbepalingen ten aanzien van vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn worden alleen nog verleend op basis van een wettelijk belang uit de Vogelrichtlijn. Ruimtelijke ontwikkeling valt niet onder een dergelijk belang. Door het treffen van maatregelen zal de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats behouden moeten blijven. Dergelijke maatregelen, vastgelegd in een activiteitenplan, dienen vooraf door Dienst Regelingen te worden goedgekeurd middels een ontheffingsaanvraag.

Tijdens het veldbezoek is in de kapschuur op het perceel Kuilvenweg 4 een kerkuilnestkast aangetroffen. Op basis van de quickscan is niet uit te sluiten dat kerkuil (nog) gebruik maakt van de nestkast. Alvorens werkzaamheden worden gestart dient te worden beoordeeld of de kast nog in gebruik is. Zo niet kan de nestkast worden verwijderd. Indien een kerkuil wel gebruik maakt van de locatie dient buiten het broedseizoen de nestkast naar een nabijgelegen, gelijkwaardige locatie in de directe omgeving te worden verplaatst.

Voor de overige te verwachten broedvogels geldt dat, indien de beplanting en de bebouwing buiten het broedseizoen wordt verwijderd, geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot broedvogels. Er wordt in de Flora- en faunawet geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal wordt voor het broedseizoen de periode maart tot half augustus aangehouden. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen. Het (laten) uitvoeren van een controle op de aanwezigheid van een broedgeval voor aanvang van de werkzaamheden, kan eveneens voorkomen dat er onnodige vertraging van de plannen en verstoring van broedvogels plaatsvindt.

6.2 Algemene zorgplicht

Voor de te verwachten grondgebonden zoogdieren en amfibieën geldt een algehele vrijstelling van de Flora- en faunawet met betrekking tot de ruimtelijke ontwikkelingen en herinrichting die plaats zullen vinden op de onderzoekslocatie. Het is echter wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van individuen te voorkomen. Dieren moeten de gelegenheid krijgen om weg te komen. Dergelijke activiteiten vinden bij voorkeur niet plaats tijdens de winterslaap. Indien dieren als gewone pad, bruine kikker of egel tijdens de werkzaamheden worden aangetroffen dienen deze te worden verplaatst naar een geschikte locatie buiten de ingreep.

Er zijn in het kader van de algemene zorgplicht geen aanvullende maatregelen nodig.

6.3 Gebiedsbescherming

Natura 2000

De onderzoekslocatie valt binnen de invloedssfeer van het Natura 2000-gebied 'Strabrechtse Heide & Beuven', gelegen circa 1,7 km ten zuidoosten van de onderzoekslocatie. Indien een plangebied in of nabij een gebied is gelegen dat onder de Natuurbeschermingswet valt, dient te worden bepaald of er een negatief effect valt te verwachten. Bij een toetsing aan de Natuurbeschermingswet spelen de instandhoudingsdoelstellingen van de binnen het gebied aanwezige kwalificerende habitattypen en soorten een rol.

Voor een dergelijk onderzoek kan in eerste instantie worden volstaan met een zogenaamde "oriënterende fase". Uit het onderzoek zal moeten blijken welke van de onderstaande situaties aan de orde zijn:

1. Er is zeker geen negatief effect. Dit betekent dat er geen vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 nodig is.
2. Er is wel een mogelijk negatief effect, maar dit is zeker geen significant negatief effect. Dit betekent dat vergunningverlening aan de orde is. Omdat het effect zeker niet significant is, volstaat daarvoor de zogenoemde verslechterings- en verstoringstoets.
3. Er is een kans op een significant negatief effect. Dit betekent dat vergunningverlening aan de orde is. Omdat er een kans op een significant negatief effect bestaat, is een passende beoordeling vereist.

Door onder ander de voorgenomen realisering van een stalling van 96 paarden kan ammoniakdepositie een mogelijke rol gaan spelen in de uiteindelijk totstandkoming van het project. In overleg met provincie Noord-Brabant dient te worden bepaald of door de ingreep op de onderzoekslocatie een negatief effect te verwachten is op het nabijgelegen Natura 2000-gebied. Tevens dient te worden bekeken of daarbij een mogelijk verslechterings- en verstoringstoets dan wel passende beoordeling dient te worden uitgevoerd.

Ecologische Hoofdstructuur

Het meest nabijgelegen EHS-gebied bevindt zich tussen de provinciale weg en de Vaarselstraat, circa 700 meter te noorden van de onderzoekslocatie. Voor de EHS geldt geen externe werking. Aangezien de onderzoekslocatie niet binnen de grenzen van de EHS ligt is aantasting niet aan de orde.

7. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Econsultancy heeft in opdracht van Accon avm een quickscan flora en fauna uitgevoerd ter plaatse van het projectlocatiegebied 'Recreatie De Heihorsten' te Someren in de gemeente Someren.

De quickscan flora en fauna is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging.

Voorgenomen ingreep

Ten behoeve van het realiseren van een ruitersportcentrum zal de huidige functie van agrarisch landschap grotendeels verdwijnen. Zover bekend zal buiten de bestaande woonhuizen alle aanwezige bebouwing worden gesloopt alsmede de aanwezige siertuinen met vegetatie worden verwijderd. De locatie wordt bouwrijp gemaakt waarna graaf- en bouwwerkzaamheden zullen worden uitgevoerd.

Waarnemingen en te verwachten soorten:

De te slopen bebouwing en de aanwezigheid van sier- en moestuin zijn geschikt voor algemeen voorkomende broedvogels als merel, roodborst, vink, kwikstaart en houtduif. In de aanwezige kapschuur zijn nestresten van een merel en een nestkast van kerkuil aangetroffen. In de schuur zijn tevens (oude) uitwerpselen en braakballen van kerkuil aangetroffen. In het voorjaar kunnen de aanwezige paardenweides en grasweilanden als broedlocatie dienen voor een weidevogelsoort als Kievit. De aanwezige woningen bieden geschikte broedgelegenheid voor huismus. Tijdens het veldbezoek zijn geen huismussen op en rond de onderzoekslocatie waargenomen. Onder de dakranden van de Kuilvenweg nr. 6 zijn nestresten van huiszwaluw aangetroffen.

De onderzoekslocatie zal gebruikt kunnen worden door in de omgeving verblijvende vleermuizen als gewone dwergvleermuis en laatvlieger om te foerageren.

Op de onderzoekslocatie is geschikt habitat aanwezig voor verscheidene algemene grondgebonden zoogdieren als egel, mol, huisspitsmuis en veldmuis én algemene amfibieënsoorten als gewone pad, bruine kikker en kleine watersalamander.

Voor de overige soorten uit de verschillende soortgroepen vormt de onderzoekslocatie geen geschikt habitat of zijn deze op grond van bekende verspreidingsgegevens of het ontbreken van verblijfsindicaties niet te verwachten.

Maatregelen ter voorkoming van overtredingen van de Flora- en faunawet:

Over het algemeen kan schade aan broedvogels worden voorkomen door de werkzaamheden buiten het broedseizoen te starten of geheel buiten het broedseizoen uit te voeren. Het (laten) uitvoeren van een controle op de aanwezigheid van een broedgeval voor aanvang van de werkzaamheden kan eveneens voorkomen dat er onnodige vertraging van de plannen en verstoring van broedvogels plaatsvindt.

Hoewel op de onderzoekslocatie zelf geen beschermde soorten te verwachten zijn (met uitzondering van broedvogels), neemt dat niet weg dat aan de algemene zorgplicht moet worden voldaan. Deze zorgplicht houdt in dat een ieder die redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen nadelige gevolgen voor de fauna kunnen ontstaan, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten of maatregelen te nemen om de nadelige gevolgen te voorkomen. In dit geval betekent dat er rekening met amfibieën en kleine zoogdieren gehouden moet worden wanneer materialen en houtstapels worden verwijderd. Dieren moeten de gelegenheid krijgen om weg te komen. Dergelijke activiteiten vinden bij voorkeur niet plaats tijdens de winterslaap.

Alvorens werkzaamheden worden gestart dient te worden beoordeeld of de kerkuilnestkast nog in gebruik is. Zo niet kan de nestkast worden verwijderd. Indien een kerkuil wel gebruik maakt van de locatie dient de nestkast buiten het broedseizoen te worden verplaatst naar een geschikte locatie in de directe omgeving of, indien mogelijk, te worden geïntegreerd in de nieuwbouwplannen.

Er zijn in het kader van de algemene zorgplicht geen verdere maatregelen nodig.

Gebiedsbescherming

De EHS zal niet worden aangetast door de herbestemming van de onderzoekslocatie.

In overleg met provincie Noord-Brabant dient te worden bepaald of door de ingreep op de onderzoekslocatie een negatief effect te verwachten is op het nabijgelegen Natura 2000-gebied. Tevens dient te worden bekeken of daarbij een mogelijk verslechtings- en verstoringstoets dan wel passen de beoordeling dient te worden uitgevoerd.

Noodzaak tot nader onderzoek

Nader onderzoek naar het voorkomen van verschillende soortgroepen wordt niet noodzakelijk geacht.

Noodzaak aanvraag ontheffing Flora- en faunawet artikel 75c

Ontheffingsaanvraag voor overtreding van verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet ten aanzien van het verstoren van vaste rust- en verblijfplaatsen is niet noodzakelijk, vooropgesteld dat er op het moment van ingrijpen geen broedgeval aanwezig is.

Tabel I geeft een samenvatting van de te verwachten verstoring en de te nemen vervolgstappen.

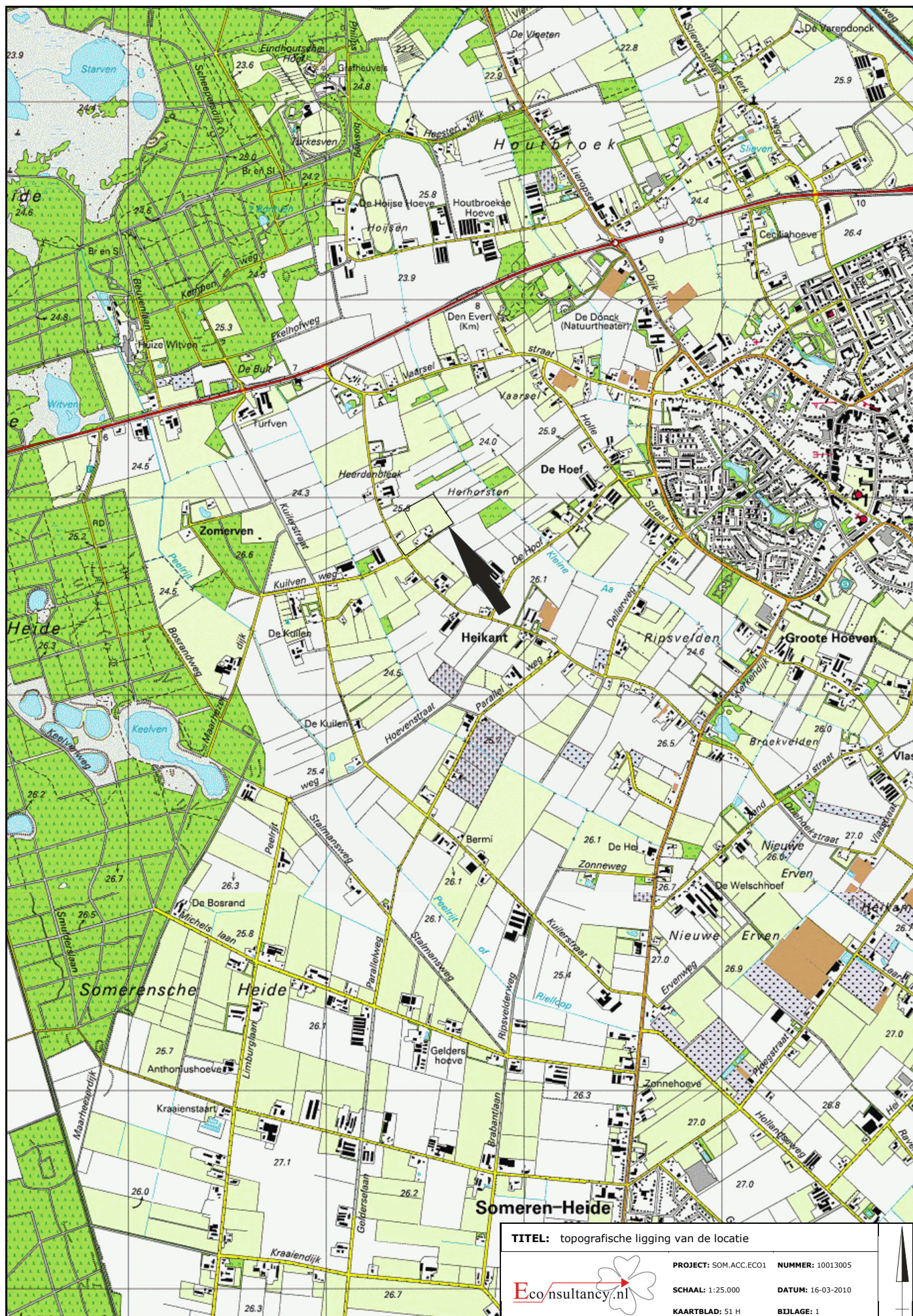
Vrijblijvend advies

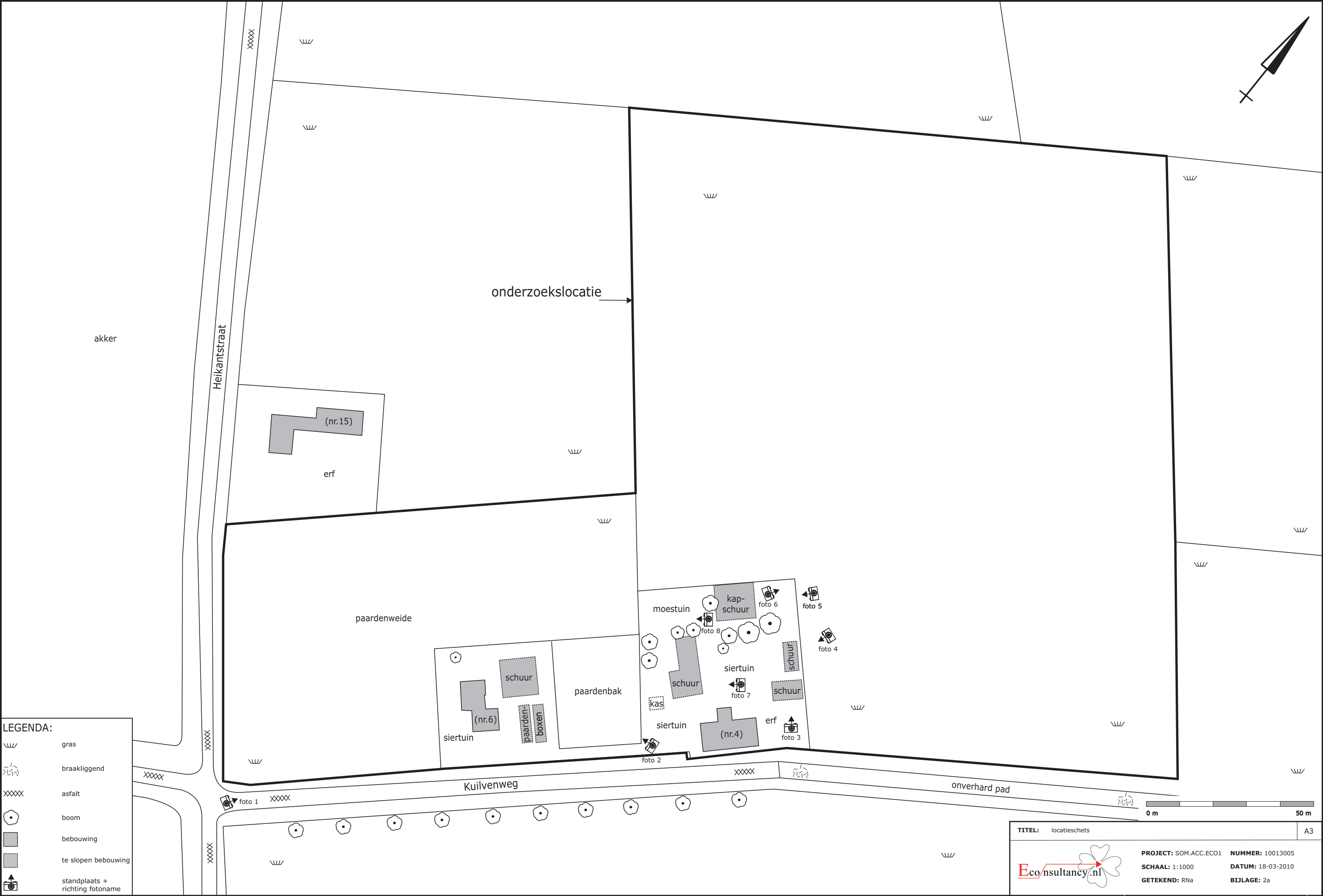
De huismus is op de onderzoekslocatie niet als broedvogel aangetroffen. De directe omgeving is echter potentieel geschikt als leefgebied. De soorten staan onder druk door steeds verder afnemende broedgelegenheid. Met een geringe inspanning, bijvoorbeeld door het plaatsen van nestkasten of "vogelvides" op de te realiseren nieuwbouw, kan een positieve impuls gegeven worden voor het herstel van een lokale populatie.

Tabel I. Overzicht te verwachten verstoring en te nemen vervolgstappen

Soortgroep		Ingrep verstoring	Nader onderzoek	Ontheffingsaan- vraag (*)	Bijzonderheden / opmerkingen
Broedvogels	algemeen	ja	nee	ontheffing niet mogelijk	het verwijderen van nestgelegenheden dient buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd, controle op broedgeval dient te worden uitgevoerd voor aanvang werkzaamheden
	jaarrond be- scherm	mogelijk	nee	nee	controle van kerkuilnestkast voor aanvang werkzaamheden; onbewoond-> direct verplaatsen, bewoond->verplaatsen buiten het broedseizoen naar directe omgeving
Vleermuizen	verblijfplaatsen	nee	nee	nee	-
	foerageergebied	nee	nee	nee	-
	vliegroutes	nee	nee	nee	-
Grondgebonden zoogdieren		mogelijk	nee	nee	aandacht voor zorgplicht
Amfibieën		mogelijk	nee	nee	aandacht voor zorgplicht
Reptielen		nee	nee	nee	-
Vissen		nee	nee	nee	-
Libellen en dagvlinders		nee	nee	nee	-
Vaatplanten		nee	nee	nee	-

* Ontheffingen van verbodsbepalingen ten aanzien van vleermuizen of broedvogels worden alleen nog verleend op basis van een wettelijk belang uit de Habitatrichtlijn of Vogelrichtlijn. Ruimtelijke ontwikkeling valt niet onder een dergelijk belang. Door het treffen van maatregelen zal de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats behouden moeten blijven. De maatregelen, vastgelegd in een activiteitenplan dienen vooraf door Dienst Regelingen te worden goedgekeurd middels een ontheffingsaanvraag.

Bijlage 2b Foto's onderzoekslocatie

Foto 1. Aanzicht onderzoekslocatie Kuilvenweg 6 te Someren

Foto 2. Onderzoekslocatie perceel Kuilvenweg nr. 6 met paardenbak

Bijlage 2b Foto's onderzoekslocatie

Foto 3. Te slopen schuur perceel Kuilvenweg nr. 4

Foto 4. Te slopen schuur perceel Kuilvenweg nr. 4

Bijlage 2b Foto's onderzoekslocatie

Foto 5. Te slopen kapschuur perceel Kuilvenweg nr. 4

Foto 6. Bouwlocatie weiland perceel Kuilvenweg nr. 4

Bijlage 2b Foto's onderzoekslocatie

Foto 7. Te slopen schuur perceel Kuilvenweg nr. 4

Foto 8. Moestuin perceel Kuilvenweg nr. 4

Bijlage 3 Geraadpleegde bronnen

LITERATUUR

- Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON)(redactie) 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. - Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- Dienst Regelingen, aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet, augustus 2009.
- Delft, Van J.J.C.W. en Schuitema W. (2005) Werkatlas amfibieën en reptielen in Noord-Brabant. Stichting RAVON.
- Herder, J.E., A. van Diepenbeek, R.C.M. Creemers, 2009. Verspreidingsonderzoek reptielen en amfibieën 2008. Stichting RAVON, Nijmegen. Rapport 2009-03.
- Hustings, F., Borggreve C., van Turnhout C. & Thissen J. 2004. Basisrapport voor de Rode Lijst Vogels volgens Nederlandse en IUCN-criteria. SOVON-onderzoeksrapport 2004/13. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.
- Heusden, W.R.M. van & Vreugdenhil, S.J., 2008. Handreiking Flora- en faunawet. Dienst Landelijk Gebied.
- Limpens, H.J.G.A., Mostert, K. & Bongers, W. (eds.) 1997. Atlas van de Nederlandse Vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. Stichting Uitgeverij Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, Utrecht.
- Limpens, H., Regelink, J. & Koelman, R. (2009). Vleermuizen en planologie. Zoogdiervereniging VZZ.
- SOVON Broedvogelonderzoek Nederland 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998 2000. Nederlandse fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & EIS Nederland, Leiden.
- Twisk, P. en Limpens. H. (2006). Een thuis voor een vleermuis. Beschermingsplan voor vleermuizen in Noord-Brabant. Zoogdiervereniging VZZ.

INTERNET

- www.brabant.nl (EHS en beschermde gebieden in Noord-Brabant)
- www.minInv.nl (natuurwetgeving)
- www.natuurloket.nl (verspreidingsgegevens op km hok niveau)
- www.telmee.nl (waarnemingen van vrijwilligers)
- www.vlinderstichting.nl (soortgegevens vlinders en libellen)
- www.vzz.nl (soortgegevens zoogdieren)
- www.waarneming.nl (waarnemingen van vrijwilligers)
- www.zoogdieratlas.nl (verspreidingsgegevens zoogdieren)

Bijlage 4 Natuurwetgeving en beleid

Flora- en faunawet

De Europese natuurwetgeving is in Nederland, op het gebied van de soortbescherming, uitgewerkt in de Flora- en faunawet. Deze wet heeft tot doel alle in Nederland in het wild voorkomende planten- en diersoorten te beschermen en in stand te houden. Om dit doel te bereiken, bevat de wet een aantal verbodsbepalingen (zie tabel I). Hierbij wordt het zogenaamde “nee, tenzij...” principe gehanteerd. Dit wil zeggen dat activiteiten met een (potentieel) schadelijk effect op beschermde soorten in principe verboden zijn (“nee”). Van dit verbod kan echter onder voorwaarden (“tenzij”) afgeweken worden door ontheffingen of vrijstellingen. Onder “activiteiten” worden alle activiteiten in het kader van de ruimtelijke ontwikkeling of inrichting, bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik verstaan. Voorbeelden hiervan zijn de sloop van gebouwen, de ontwikkeling van woonwijken en bedrijventerreinen, dempen van wateren, maar ook natuurontwikkelingsprojecten. Alle activiteiten moeten getoetst worden op hun effecten op aanwezige en mogelijk aanwezige beschermde planten- diersoorten.

Tabel I. *Verbodsbepalingen Flora- en faunawet*

Artikel 8	Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
Artikel 9	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
Artikel 10	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.
Artikel 11	Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Tabel II. *Soortbeschermingscategorieën Flora- en faunawet*

De Flora- en faunawet maakt onderscheid in een drietal beschermingscategorieën. Iedere categorie heeft zijn eigen ontheffingsmogelijkheden en toetsingscriteria. Voor vogels is een aparte categorie.

Tabel 1 algemeen beschermde soorten
Voor de soorten in Tabel 1 van de Flora- en faunawet geldt, bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik, een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Voor deze activiteiten hoeft geen ontheffing in het kader van artikel 75 aangevraagd te worden. Voorbeelden zijn: ree, haas, konijn, egel, bruine kikker, gewone pad, wijngaardslak, brede wespenorchis, grote kaardenbol
Tabel 2 overige beschermde soorten
Voor de soorten in Tabel 2 van de Flora- en faunawet dient bij overtreding van de verbodsbepalingen een ontheffing aangevraagd te worden. Echter indien er volgens een door het ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode gewerkt wordt, geldt er bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik, een vrijstelling van de verbodsbepalingen en hoeft er geen ontheffing aangevraagd te worden. De ontheffingaanvraag wordt getoetst aan het criterium ‘doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort’ (‘lichte toets’). Voorbeelden zijn: eekhoorn, steenmarter, kleine modderkruiper, gele helmbloem, steenbreekvaren, tongvaren
Tabel 3 strikt beschermde soorten
Voor de soorten van Tabel 3 van de Flora- en faunawet dient bij overtreding van de verbodsbepalingen bij alle activiteiten (waaronder ruimtelijke ontwikkeling en inrichting) een ontheffing aangevraagd te worden. In een zeer beperkt aantal gevallen kan er op basis van een door het ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode een vrijstelling verleend worden voor de ontheffingsverplichting bij een zeer beperkt aantal activiteiten. De ontheffingaanvraag wordt getoetst aan een drietal criteria (uitgebreide toets). Bij de uitgebreide toets dient aan alle afzonderlijke criteria te worden voldaan. De criteria zijn als volgt: de activiteiten of werkzaamheden doen geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort, er is geen andere bevredigende oplossing (alternatief) voor de geplande activiteiten of werkzaamheden, die minder schade oplevert voor de betreffende soort en er moet sprake zijn van een bij de wet genoemd belang. Voorbeelden zijn: das, waterspitsmuis, alle vleermuissoorten, rugstreeppad, boomkikker, kamsalamander

Tabel II (vervolg). Soortbeschermingscategorieën Flora- en faunawet

Vogels
Voor vogels geldt dat er altijd een ontheffing aangevraagd dient te worden. Indien activiteiten plaatsvinden waarbij verbodsbepalingen worden overtreden ten aanzien van (broed)vogels dient er een uitgebreide toets, zoals beschreven bij Tabel 3 Flora- en faunawet toegepast te worden. Indien er gewerkt wordt volgens een door het ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode is het mogelijk dat er geen ontheffing aangevraagd hoeft te worden bij bestendig gebruik en onderhoud, bestendig beheer en ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Bij broedvogels kan een overtreding in de meeste gevallen gemakkelijk voorkomen worden door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren.

Tabel III. Algemene Zorgplicht

Algemene Zorgplicht (artikel 2)
Een belangrijk uitgangspunt binnen de Flora- en faunawet is dat op elke burger de plicht rust om voldoende zorg in acht te nemen voor alle in het wild levende planten en dieren en hun directe leefomgeving. Dit houdt in dat iedereen zich dient in te spannen om de nadelige gevolgen voor een soort te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken. De zorgplicht is ten alle tijden van toepassing, ook al vindt er geen overtreding van een verbodsbepaling plaats.

Natuurbeschermingswet

De Natuurbeschermingswet 2005 heeft tot doel bijzondere natuurgebieden in Nederland te beschermen en in stand te houden. De wet omvat onder andere de richtlijnen van de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn ten aanzien van gebiedsbescherming. Doordat de Habitatrichtlijn en de Vogelrichtlijn beide zijn opgenomen in de Natura 2000 wetgeving, zullen de termen “habitatrichtlijn-gebied” en “vogelrichtlijngebied” komen te vervallen. De betreffende gebieden worden momenteel opgenomen en aangewezen als Natura 2000 gebieden. Natura 2000 is een samenhangend netwerk van beschermde natuurgebieden op het grondgebied van de Europese Unie. Handelingen die een negatieve invloed hebben op gebieden die binnen dit netwerk vallen, worden slechts onder strikte voorwaarden toegestaan. Een vergunning is vereist. Door middel van het Nederlandse vergunningsstelsel wordt een zorgvuldige afweging gewaarborgd. De vergunningen zullen beoordeeld en afgegeven worden door het ministerie van LNV (via Dienst Regelingen) of door de provincie. In de aankomende jaren zullen voor alle gebieden beheerplannen opgesteld worden. Tot die tijd zal er echter per project beoordeeld moeten worden of er nadelige effecten te verwachten zijn voor een beschermd gebied.

Ecologische hoofdstructuur (EHS)

De Nederlandse Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een netwerk van gebieden dat planten- en diersoorten in staat stelt zich door en tussen verschillende natuurgebieden te verplaatsen. Het netwerk moet voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat gebieden hun ecologische waarde verliezen. De EHS is onderdeel van een Europees ecologisch netwerk en bestaat uit kerngebieden (in Nederland de Natura-2000 gebieden, Beschermde Natuurmonumenten en de Wetlands) of verweven gebieden (gericht op de verweving van landbouw, wonen en natuur) die onderling verbonden worden door ecologische verbindingzones. Ecologische verbindingzones zijn stroken en stukjes natuur die de verspreid liggende natuurgebieden met elkaar verbinden. Op deze manier kunnen dieren en planten zich van het ene naar het andere leefgebied verplaatsen. Met name de kleine populaties die met uitsterven worden bedreigd, blijven hierdoor levensvatbaar. Negatieve invloed op de werking van een verbinding of aantasting van een verbinding dient vermeden en gecompenseerd te worden zodat het netwerk niet verslechtert.

Rode Lijsten

In opdracht van het ministerie van LNV zijn voor diverse soortgroepen zogenaamde Rode Lijsten samengesteld. Deze Rode Lijsten vermelden van welke soorten het voortbestaan in Nederland bedreigd wordt. Op deze manier geven de lijsten een indicatie van het belang van aanwezige planten en dieren in een gebied voor het behoud van de hele populatie. In door het ministerie van LNV opgestelde soortbeschermingsplannen wordt aangegeven welke maatregelen genomen moeten worden om het voortbestaan van deze soorten te waarborgen. Deze soortbeschermingsplannen worden door diverse provincies gehanteerd voor het opstellen van compensatieverplichtingen.